

Доклад на комисията по правни въпроси на Народното събрание по
чл.13 от Закона за обществените поръчки

Общи изключения

Чл. 13. (1) Възложителите не прилагат закона:

1. за обществени поръчки и конкурси за проект, които трябва да се възлагат по правила, установени в международно споразумение, сключено при спазване разпоредбите на ДФЕС, между Република България и една или повече трети страни или техни автономни области за доставки, услуги или строителство на обекти, предназначени за съвместна реализация или експлоатация от подписалите го страни;
2. за обществени поръчки и конкурси за проект, които се възлагат по правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато те са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани с повече от 50 на сто от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките;
3. за обществени поръчки и конкурси за проект, които се възлагат в съответствие с процедури за възлагане на обществена поръчка, установени от международна организация в нейни правила;
4. при придобиване или наемане, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или други недвижими имоти, или права върху тях;
5. при поръчки за закупуване на програмно време или осигуряване на предавания, които се възлагат на доставчици на медийни услуги;
6. при арбитражни и помирителни услуги;
7. за правни услуги, свързани със:
  - а) представителство на клиент от адвокатско дружество или от адвокат в арбитражна или помирителна процедура в държава - членка на ЕС, трета страна или пред международна арбитражна или помирителна инстанция, или в производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава - членка на ЕС, или трета страна, или пред международен съд, юрисдикция или институция;
  - б) предоставяне на правни съвети от адвокатско дружество или от адвокат при подготовката на производство по буква „а“, както и предоставяне на правни съвети по въпроси, които могат да станат предмет на производствата по буква „а“;

- в) удостоверяване и заверяване на документи, които задължително се извършват от нотариус;
- г) предоставянето им от лица, определени от съд или компетентен орган, или по силата на закон, като изпълнението на услугите е под надзора на съда или на компетентния орган;
- д) упражняването на функции на държавна власт, включително услуги по съдебното изпълнение, предоставяни от съдия-изпълнител;
8. при финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти, включително услугите, предоставяни във връзка с поемането и управлението на държавния дълг, услугите, предоставяни във връзка с управлението на системата на единна сметка и фискалния резерв, услугите, предоставяни от Българската народна банка, операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;
9. за заеми, независимо от това дали са свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;
10. при трудови правоотношения по смисъл на § 1, т. 26 от Допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, както и при правоотношения, възникнали въз основа на друг договор, когато с него се възлага услуга на лице от организацията на възложителя, което е в състояние да я предостави предвид вменените му задължения и отговорности;
11. при услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от юридически лица с нестопанска цел и които попадат в обхвата на кодове от Общия терминологичен речник 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 и 85143000-3 с изключение на услугите на линейки за превоз на пациенти;
12. при обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или с метро, когато се възлагат в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315, 3.12.2007 г.);
13. при обществени поръчки, които се възлагат от публичен възложител, включително когато извършва секторна дейност, на юридическо лице, ако са изпълнени едновременно следните условия:

- а) възложителят да упражнява върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;
- б) повече от 80 на сто от дейността на юридическото лице да е формирана от изпълнението на дейности, възложени от възложителя или негови обособени структури или от други юридически лица, контролирани от възложителя;
- в) в юридическото лице - изпълнител, да няма пряко частно капиталово участие, с изключение на такова, което не е свързано с контролни или блокиращи правомощия и не оказва решаващо влияние върху дейността на юридическото лице;
14. когато юридическо лице, което е възложител и е обект на контрол по смисъла на т. 13, буква „а“, възлага поръчки на възложителя, който го контролира, или на друго юридическо лице, контролирано от същия възложител и за което са изпълнени условията на т. 13, буква „в“;
15. при обществени поръчки, които се възлагат от публичен възложител, включително когато извършва секторна дейност, на юридическо лице, ако са изпълнени едновременно следните условия:
- а) възложителят да упражнява съвместно с други възложители върху юридическото лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;
- б) повече от 80 на сто от дейността на юридическото лице да е формирана от изпълнението на дейности, възложени от възложителите, които го контролират, или от други юридически лица, контролирани от същите възложители;
- в) в юридическото лице да няма пряко частно капиталово участие, с изключение на такова, което не е свързано с контролни или блокиращи правомощия и не оказва решаващо влияние върху дейността на юридическото лице;
16. при договори, сключени между двама или повече публични възложители, включително когато извършват секторна дейност, когато са изпълнени едновременно следните условия:
- а) установява се или се осъществява сътрудничество между тях, за да се гарантира, че задълженията им за предоставяне на обществени услуги се изпълняват с оглед постигането на общи за тях цели;
- б) осъществяването на сътрудничеството се ръководи единствено от съображения, свързани с обществения интерес;
- в) през последните 3 години участващите възложители са извършвали на свободния пазар по-малко от 20 на сто от дейността, свързана със сътрудничеството;
17. при обществени поръчки и конкурси за проект, свързани с

областите отбрана и сигурност, за които не се прилагат специалните правила по част четвърта:

- а) възлагането на които е свързано с предоставяне на информация, чието разкриване противоречи на основните интереси на сигурността на страната, съгласно чл. 346, параграф 1, буква „а“ от ДФЕС, или
  - б) когато възложителят е задължен да възложи и/или организира поръчката по специфични процедурни правила съгласно международни споразумения или договори, сключени при спазване разпоредбите на ДФЕС, между Република България, самостоятелно или съвместно с една или повече държави членки, от една страна, и една или повече трети страни, или от друга, или техни автономни области, за доставки, услуги или строителство, предназначени за съвместна реализация или експлоатация от подписалите го страни, или
  - в) възлагани на предприятия на държава членка или на трета страна в изпълнение на международно споразумение или договор, свързан с разполагане на войски, или
  - г) когато възложителят е задължен да ги възлага или организира в съответствие с правила, установени от международна организация, или
  - д) възлагани по правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато те са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани с повече от 50 на сто от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките, или
  - е) когато защитата на основни интереси, свързани със сигурността на страната, не може да бъде гарантирана чрез поставяне на изисквания, насочени към защита на информацията, която възложителят трябва да предостави при процедура по възлагане на обществена поръчка съгласно този закон или чрез други мерки с по-малка степен на намеса, или
  - ж) изпълнението, на които е придружено със специални мерки за сигурност в съответствие с действащото законодателство с оглед защита на основни интереси на сигурността на страната;
18. при обществени поръчки за услуги, възлагани от възложител на публичен възложител или на обединение от такива възложители, които имат изключителни права за предоставяне на съответните услуги по силата на съвместим с разпоредбите на ДФЕС закон, подзаконов нормативен акт или публикуван административен акт;
19. за поръчки за услуги за научноизследователска и развойна

дейност, когато не е изпълнено някое от следните условия:

а) ползите възникват изцяло за възложителя, за да ги използва при извършване на дейността си;

б) предоставената услуга се заплаща изцяло от възложителя;

20. за услугите по задължително социално осигуряване;

21. за договори за застраховка, покриващи отговорност за ядрена вреда, в изпълнение на Виенската конвенция за гражданска отговорност за ядрена вреда (обн., ДВ, бр. 76 от 1994 г.; попр., бр. 91 от 1994 г.), и на Закона за безопасно използване на ядрената енергия.

(2) В случаите по ал. 1, т. 13, буква „а“ възложителят упражнява върху юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена, когато има решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на това юридическо лице. Такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което е контролирано по същия начин от възложителя.

(3) В случаите по ал. 1, т. 15 възложителите упражняват върху дадено юридическо лице съвместен контрол, когато:

1. управителните и контролните органи на юридическото лице се състоят от представители на всички участващи в контрола възложители, като отделните представители могат да представляват

няколко или всички участващи възложители;

2. тези възложители могат съвместно да упражняват решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на юридическото лице, и

3. юридическото лице не преследва интереси, които са в противоречие с интересите на контролиращите възложители.

(4) В случаите по ал. 1, т. 13-16 при определяне на процента от дейността се взема предвид средният общ оборот или друг подходящ показател, който измерва изпълнението на дейността за последните 3 години.

(5) В случаите по ал. 1, т. 13-16, когато поради датата на създаване или на започване на дейността на юридическото лице или възложителя или поради реорганизация на дейността му няма данни за оборота или когато тези данни вече не са актуални, е достатъчно да се докаже, че способът за измерване на дейността е достоверен, по-специално чрез неговата бизнес програма.

(6) Методиката за определяне на цената на договорите по ал. 1, т. 13-15 се определя с правилника за прилагане на закона.

(7) Когато отпадне някое от условията, необходими за сключване на договор по ал. 1, т. 13-16, договърът се прекратява със сключването по реда на закона на нов договор със същия предмет. В този случай

възложителят е длъжен да открие възлагането на новата поръчка в едномесечен срок от отпадане на съответното условие.

(8) Министерският съвет по предложение на министъра на отбраната и министъра на вътрешните работи приема наредба, с която урежда критериите и редът за определяне наличието на основни интереси, свързани със сигурността на страната в случаите по ал. 1, т. 17, букви „а“, „е“ и „ж“, които трябва да бъдат защитени при сключване на договор за обществена поръчка или при провеждане на конкурс за проект.

Предложение от нар. пр. Румен Желев и група народни представители:
В чл. 13, ал. 1 се създава т. 22:

„22. за възлагане на дейности по създаване на гори, провеждане на сечи и добив на дървесина и ползване на недървесни горски продукти по смисъла на Закона за горите;“

Предложението е оттеглено.

Предложение от нар. пр. Светлана Ангелова и Галя Захаријева:

В чл. 13, ал. 1 да се създаде точка 22 със следния текст:

„т. 22. при предоставяне на семейни помощи в натура съгласно Закона за семейни помощи за деца.“

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от нар. пр. Гроздан Караджов и група народни представители:

1. В чл.13, ал 1, т.5 да отпадне.

2. В чл.13,ал.1, т.7, б. „д“ да отпадне.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от нар. пр. Данаил Кирилов и група народни представители:

В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 10 текстът „както и при правоотношения, възникнали въз основа на друг договор, когато с него се възлага услуга на лице от организацията на възложителя, което е в състояние да я предостави предвид вменените му задължения и отговорности“ да отпадне.

б) в т. 17 думите „самостоятелно или съвместно с една или повече държави членки“ и „или от друга“ да отпаднат, след думата „области“ да се постави тире и да се добави „от друга“, а думите „подписалите го“ да се заменят с „подписалите ги“.

2. В ал. 3

а) в текста преди т. 1 след думата „когато“ се добавя „когато са изпълнени едновременно следните условия“

б) в т. 2 накрая съюзът „и“ се заличава.

3. В ал. 8 думата „урежда“ се заменя със „се уреждат“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на чл. 13:

Общи изключения

Чл. 13. (1) Законът не се прилага:

1. за обществени поръчки и конкурси за проект, които трябва да се възлагат по правила, установени в международно споразумение, сключено при спазване разпоредбите на ДФЕС, между Република България и една или повече трети страни или техни автономни области за доставки, услуги или строителство на обекти, предназначени за съвместна реализация или експлоатация от подписалите го страни;

2. за обществени поръчки и конкурси за проект, които се възлагат по правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато те са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани с повече от 50 на сто от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките;

3. за обществени поръчки и конкурси за проект, които се възлагат в съответствие с процедури за възлагане на обществена поръчка, установени от международна организация в нейни правила;

4. при придобиване или наемане, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или други недвижими имоти, или права върху тях;

5. при поръчки за закупуване на програмно време или осигуряване на предавания, които се възлагат на доставчици на медийни услуги;

6. при арбитражни и помирителни услуги;

7. за правни услуги, свързани със:

а) представителство на клиент от адвокатско дружество или от адвокат в арбитражна или помирителна процедура в държава - членка, трета страна или пред международна арбитражна или помирителна инстанция, или в производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава - членка, или трета страна, или пред

- международен съд, юрисдикция или институция;
- б) предоставяне на правни съвети от адвокатско дружество или от адвокат при подготовката на производство по буква „а“, както и предоставяне на правни съвети по въпроси, които могат да станат предмет на производствата по буква „а“;
- в) удостоверяване и заверяване на документи, които задължително се извършват от нотариус;
- г) предоставянето им от лица, определени от съд или компетентен орган, или по силата на закон, като изпълнението на услугите е под надзора на съда или на компетентния орган;
- д) упражняването на функции на държавна власт, включително услуги по съдебното изпълнение, предоставяни от съдия-изпълнител;
8. при финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти, включително услугите, предоставяни във връзка с поемането и управлението на държавния дълг, услугите, предоставяни във връзка с управлението на системата на единна сметка и фискалния резерв, услугите, предоставяни от Българската народна банка, операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;
9. за заеми, независимо от това дали са свързани с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;
10. при трудови правоотношения по смисъл на § 1, т. 26 от допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица;
11. при услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от юридически лица с нестопанска цел и които попадат в обхвата на кодове от Общия терминологичен речник 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 и 85143000-3 с изключение на услугите на линейки за превоз на пациенти;
12. при обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или с метро, когато се възлагат в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315/1 от 3 декември 2007 г.);
13. при обществени поръчки и конкурси за проект, свързани с

областите отбрана и сигурност, за които не се прилагат разпоредбите на част четвърта:

а) възлагането на които е свързано с предоставяне на информация, чието разкриване противоречи на основните интереси на сигурността на страната, съгласно чл. 346, параграф 1, буква „а“ от ДФЕС, или

б) когато възложителят е задължен да възложи и/или организира поръчката по специфични процедурни правила съгласно международни споразумения или договори, сключени при спазване разпоредбите на ДФЕС, между Република България, от една страна, и една или повече трети страни, или техни автономни области - от друга, за доставки, услуги или строителство, предназначени за съвместна реализация или експлоатация от подписалите ги страни, или

в) възлагани на предприятия на държава членка или на трета страна в изпълнение на международно споразумение или договор, свързан с разполагане на войски, или

г) когато възложителят е задължен да ги възлага или организира в съответствие с правила, установени от международна организация, или

д) възлагани по правилата на международна организация или международна финансираща институция, когато те са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при обществени поръчки и конкурси за проект, съфинансирани с повече от 50 на сто от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките, или

е) когато защитата на основни интереси, свързани със сигурността на страната, не може да бъде гарантирана чрез поставяне на изисквания, насочени към защита на информацията, която възложителят трябва да предостави при процедура по възлагане на обществена поръчка съгласно този закон или чрез други мерки с по-малка степен на намеса, или

ж) изпълнението, на които е придружено със специални мерки за сигурност в съответствие с действащото законодателство с оглед защита на основни интереси на сигурността на страната;

14. при обществени поръчки за услуги, възлагани от възложител на публичен възложител или на обединение от такива възложители, които имат изключителни права за предоставяне на съответните услуги по силата на съвместим с разпоредбите на ДФЕС закон, подзаконов нормативен акт или публикуван административен акт;

15. за поръчки за услуги за научноизследователска и развойна

дейност, когато не е изпълнено някое от следните условия:

а) ползите възникват изцяло за възложителя, за да ги използва при извършване на дейността си;

б) предоставената услуга се заплаща изцяло от възложителя;

16. за услугите по задължително социално осигуряване;

17. за договори за застраховка, покриващи отговорност за ядрена вреда, в изпълнение на Виенската конвенция за гражданска отговорност за ядрена вреда, съставена във Виена, Австрия на 21 септември 1988 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 64 от 1994), (обн., ДВ, бр. 76 от 1994 г.; попр., бр. 91 от 1994 г.), и на Закона за безопасно използване на ядрената енергия.

(2) Министерският съвет по предложение на министъра на отбраната и министъра на вътрешните работи приема наредба, с която се уреждат критериите и редът за определяне наличието на основни интереси, свързани със сигурността на страната в случаите по ал. 1, т. 13, букви „а“, „е“ и „ж“, които трябва да бъдат защитени при сключване на договор за обществена поръчка или при провеждане на конкурс за проект.